

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ

ЛИСТ від 26.03.2011 р. N 6005/6/17-0715

Державна податкова служба України, керуючись статтею 52 Податкового кодексу України від 02.12.2010 р. N 2755-VI (далі - Кодекс), розглянула ваш лист від 16.02.2011 р. N 162 щодо оподаткування податком на доходи фізичних осіб матеріальної допомоги і повідомляє, що наш лист містить недостатньо конкретної інформації щодо видів допомоги, яка виплачується платникам податку на доходи фізичних осіб.

Водночас повідомляємо, що згідно з абзацом першим статті 11 Кодекс законів про працю від 10.12.71 р. N 322-VIII (далі - Кодекс про працю) на підприємствах, в установах, організаціях, незалежно від форм власності і господарювання, які використовують найману працю і мають права юридичної особи, укладається колективний договір.

Колективний договір укладається на основі чинного законодавства, прийнятих сторонами зобов'язань з метою регулювання виробничих, трудових і соціально-економічних відносин і узгодження інтересів трудящих, власників та уповноважених ними органів (стаття 10 Кодексу про працю).

Підпунктом 14.1.48 пункту 14.1 статті 14 Кодексу встановлено, для цілей розділу IV "Податок на доходи фізичних осіб" цього Кодексу заробітна плата - це основна та додаткова заробітна плата, інші заохочувальні та компенсаційні виплати, які виплачуються (надаються) платнику податку у зв'язку з відносинами трудового найму згідно із законом.

Відповідно до підпункту 163.1.1 пункту 163.1 розділу IV "Податок на доходи фізичних осіб" Кодексу об'єктом оподаткування резидента є загальний місячний оподатковуваний дохід.

Згідно з підпунктом 164.2.1 пункту 164.2 статті 164 Кодексу до загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку включаються доходи у вигляді заробітної плати, нараховані (виплачені) платнику податку відповідно до умов трудового договору (контракту).

Отже, якщо виплата матеріальної допомоги має систематичний характер і така допомога надається всім або більшості працівників, наприклад, допомога на оздоровлення, при цьому її виплати передбачені положеннями про оплату праці найманих працівників (колективним договором, галузевою угодою тощо), прийнятими згідно з нормами трудового законодавства, то така матеріальна допомога з метою оподаткування прирівнюється до заробітної плати і вся сума такої допомоги включається до загального місячного оподаткованого доходу платника податку і оподатковується за ставками, встановленими пунктом 167.1 статті 167 Кодексу, з урахуванням вимог пункту 164.6 статті 164 Кодексу.

Якщо працедавець надає окремим працівникам нецільову благодійну (матеріальну) допомогу за їх заявами у зв'язку з особистими обставинами, яка має разовий характер, наприклад, на вирішення соціально-побутових потреб, то її оподаткування регулюється пунктом 170.7 статті 170 Кодексу, згідно з абзацом третім підпункту 170.7.1 якого встановлено, що нецільовою вважається допомога, яка надається без встановлення таких умов або напрямів.

Відповідно до абзацу першого підпункту 170.7.3 пункту 170.7 статті 170 Кодексу не включається до оподаткованого доходу сума нецільової благодійної допомоги, у тому числі матеріальної, що надається резидентами - юридичними або фізичними особами на користь платника податку протягом звітного податкового року сукупно у розмірі, що не

перевищує суми граничного розміру доходу, визначеного згідно з абзацом першим підпункту 169.4.1 пункту 169.4 статті 169 цього Кодексу, встановленого на 1 січня такого року, тобто в 2011 році - 1320 грн. Сума перевищення допомоги над вказаним розміром включається до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку згідно з підпунктом 164.2.18 пункту 164.2 статті 164 Кодексу і підлягає оподаткуванню джерела виплати за ставками, встановленими пунктом 167.1 статті 167 Кодексу.

При цьому у разі отримання нецільової благодійної допомоги від благодійника - фізичної чи юридичної особи платник податку зобов'язаний подати річну податкову декларацію із зазначенням її суми, якщо загальна сума отриманої нецільової благодійної допомоги протягом звітного податкового року перевищує її граничний розмір, установлений абзацом першим підпункту 169.4.1 пункту 169.4 статті 169 цього Кодексу (абзац четвертий підпункту 170.7.3 пункту 170.7 статті 170 Кодексу).

Підпунктом 168.1.2 пункту 168.1 статті 168 Кодексу встановлено, що податок сплачується (перераховується) до бюджету під час виплати оподатковуваного доходу єдиним платіжним документом. Банки приймають платіжні документи на виплату доходу лише за умови одночасного подання розрахункового документа на перерахування цього податку до бюджету.

Благодійник - юридична особа зазначає відомості про надані суми нецільової благодійної допомоги у податковій звітності (абзац третій підпункту 170.7.3 пункту 170.7 статті 170 Кодексу). Згідно з підпунктом "б" пункту 176.2 статті 176 Кодексу вищевказані доходи, отримані платниками податку, відображаються податковим агентом у податковому розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку за формою N 1ДФ за ознакою доходу "169" відповідно до наказу ДПА України від 24.12.2010 р. N 1020, який зареєстровано в Міністерстві юстиції України 13.01.2011 р. за N 46/18784.

**Заступник голови комісії з
проведення реорганізації
ДПА України, заступник
Голови ДПС України**

С. Лекарь